

Příprava na 4. seminář z Vývojové psychologie II

Téma:

Střední a pozdní dospělost: „Ohlédnutí za minulostí a pohled do budoucna“

Seminář bude věnován diskusi, která bude zaměřena na problematiku spojenou s vývojovým obdobím střední a pozdní dospělosti. Budeme se zabývat změnami v sociálních rolích, tématem druhých manželství, problematikou přirozených vývojových krizí u mužů a u žen.

Zadání:

Studenti si ve skupinkách připraví podklady pro diskusi podle zadaných témat.

1. změny v sociálních rolích ve střední a pozdní dospělosti

Ve skupinkách si naplánujte rozhovor a vzájemně porovnejte zjištěné informace, které budete prezentovat na semináři:

Rozhovor proveďte s dospělým v období střední nebo pozdní dospělosti, který má již dospívající dítě/děti

Při plánování rozhovoru se zaměřte:

- na změny v roli rodičovské,
- na změny ve vztahu k partnerovi,
- na změny ve vztahu k vlastním rodičům
- na změny v profesní roli.

Ve všech jmenovaných oblastech se zaměřte na současný stav, plány do budoucna, vzpomínky na plány z minulosti a jejich uskutečnění. Snažte se zjistit jeho/její vztah k uskutečněným a neuskutečněným plánům. Jaké prostředky volil/a k dosažení svých cílů. Jaké vyrovnávacích strategie při jejich nedosažení.

V této souvislosti se snažte zjistit, jaké vývojové úkoly, řeší a s jakým úspěchem. Můžete se inspirovat vývojovými úkoly dle Havighursta pro období střední dospělosti.

2. První a druhé manželství

Ve skupinkách si naplánujte rozhovor a vzájemně porovnejte zjištěné informace, které budete prezentovat na semináři:

Oslovte dospělé v období střední nebo pozdní dospělosti, kteří jsou ženatí/vdané a:

- a) jejichž manželství je pro ně první
- b) jejichž manželství je pro ně druhé

Zaměřte se na změnu postojů k manželství obecně, i k vlastnímu manželství, na změnu v partnerské a rodičovské roli. Na okolnosti, které udržují současné manželství/vedly k manželství novému. Snažte se porovnat obě skupiny ad a) a b).

U skupiny b) se zaměřte na srovnání postojů a očekávání a průběhu v prvním a v druhém manželství.

3. Přírozené vývojové krize u mužů a u žen

Ve skupinkách si naplánujte rozhovor a vzájemně porovnejte zjištěné informace, které budete prezentovat na semináři:

Proveďte rozhovor s dospělými ve věku 40–60 let. Proveďte rozhovor s mužem i se ženou. Zaměřte se na přírozené vývojové krize u mužů i u žen (můžete se dotknout tématu nástupu puberty u dívek i u chlapců, problematiky těhotenství a porodu, menopauzy/andropauzy aj.) Zjistěte, která období ve svém životě považoval/a za krizová, zda považuje současné období za krizové a v čem, případně zdali předpokládá krizové období v budoucnosti a proč. Zjistěte, jaká jsou podle něj/ní přírozená krizová období u jedinců opačného pohlaví. Jak se vyrovnává s vývojovými krizemi partnera, dětí, rodičů.

4. mediálně prezentovaná realita

Zjistěte, jak je v současné době v médiích prezentována problematika:

- krize středního věku
- menopauzy a andropauzy
- druhých manželství
- „vylétávání z hnízda“ a „syndromu prázdného hnízda“

Můžete porovnat naše a zahraniční média.

Vývojové úkoly pro období střední dospělosti podle Havighursta:

1. pomoci dospívajícím, aby se stávali odpovědnými jedinci
 2. dosáhnout dospělé sociální a občanské odpovědnosti
 3. udržení uspokojivé výkonnosti ve vlastní profesi
 4. rozvinutí aktivit volného času
 5. plně rozvinout vztahy k manželskému partnerovi jako osobnosti
 6. přijmou fyziologické změny středního věku a adaptovat se na ně
 7. přizpůsobit se stárnoucím rodičům
- (cit. dle Švancara)